

13. SKUP MUZEJSKIH
PEDAGOGA HRVATSKE
S MEĐUNARODNIM
SUDJELOVANJEM

HRVATSKO MUZEJSKO DRUŠTVO
Sekcija za muzejsku pedagogiju
i kulturnu akciju

Hrvatsko
muzejsko društvo
Croatian Museum
Association

Karlovac 25. - 28. 9. 2024.

Jesmo li spremni?

UVOD U SADAŠNJOST

GRAD
ZAGREB

KARLOVAC
grad susreta

TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA KARLOVCA

muzeji
grada
karlovca

13. SKUP MUZEJSKIH PEDAGOGA HRVATSKE S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM Karlovac 25. - 28. 9. 2024.

Jesmo li
spremni?

UVOD U SADAŠNJOST

Organizator:
Hrvatsko muzejsko društvo, Sekcija za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju

Suorganizator:
Muzeji grada Karlovca

Organizacijski odbor:
Vlasta Krklec, predsjednica HMD-a, muzejska savjetnica
Marija Šćulac, Karlovačka županija, pročelnica Upravnog odjela za školstvo
Draženska Sila-Ljubenko, Grad Karlovac, pročelnica Odjela za društvene djelatnosti
Igor Čulig, ravnatelj Muzeja grada Karlovca, kustosica Arheološkog odjela
Matea Galetić, Muzeji grada Karlovca, kustosica Arheološkog odjela
Karlo Mandić, Muzeji grada Karlovca, kustos pedagog
Jelena Roboz, Hrvatski povijesni muzej, koordinatrica Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju HMD-a, viša kustosica pedagoginja
Sunčica Drempetić, tajnica HMD-a, kustosica

Pokrovitelji:
Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske
Grad Zagreb
Grad Karlovac

Partneri:
Glazbena škola Karlovac
Javna ustanova Aquatika - slatkovodni akvarij Karlovac
Nikola Tesla Experience Center Karlovac
Turistička zajednica grada Karlovca
Ustanova "Kino Edison, multimedijski centar za kulturno-turističke sadržaje"

Izdavač:
Hrvatsko muzejsko društvo

Za izdavača:
Mr.sc. Vlasta Krklec

Urednici:
Matea Galetić, Karlo Mandić, Vlasta Krklec i Jelena Roboz

Lektura i korektura:
Sanja Malović

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak:
LA kreativna

Tisak:
AB studio dizajn Barjaković

Naklada:
80 kom

Skup je financiran sredstvima Ministarstva kulture i medija RH, Grada Zagreba i Grada Karlovca na čemu im srdačno zahvaljujemo!

Knjiga sažetaka 13. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem

Uvod u sadašnjost Jesmo li spremni?

Muzeji grada Karlovca, 25. - 28.09.2024.

Zagreb / Karlovac, rujan 2024.

Poštovane kolegice i kolege,

S velikim zadovoljstvom pozdravljamo vas na 13. skupu muzejskih pedagoga, koji se ove godine održava u Karlovcu, gradu bogate povijesti i kulturne baštine. Okupljeni smo u trenutku kada se naše društvo suočava s brojnim promjenama koje oblikuju našu svakodnevicu i postavljaju nove izazove pred muzejske ustanove. Ovaj je skup posvećen upravo tim izazovima, s ciljem da zajednički istražimo, raspravimo i pronađemo inovativne pristupe koji će nam pomoći u suočavanju s novim društvenim i tehnološkim uvjetima.

Naša stvarnost donosi sa sobom brojne demografske promjene, oblikovane ratnim i ekonomskim migracijama, koje su neizostavni dio suvremene Hrvatske. Raznolikost kultura, jezika, običaja i vjerovanja, koju novi stanovnici donose, obogaćuje naše društvo, ali i stavlja pred nas zadatak da osiguramo inkluzivnost i razumijevanje među različitim zajednicama. Muzeji kao čuvari kulturne baštine i mjesta susreta imaju ključnu ulogu u stvaranju prostora za dijalog, međusobno poštovanje i zajedničko učenje.

Također, živimo u vremenu ubrzane digitalne transformacije, gdje umjetna inteligencija i druge tehnologije mijenjaju način na koji pristupamo našim posjetiteljima. Kako integrirati ove nove alate u muzejski rad, a pritom očuvati vrijednosti tradicionalne muzejske prakse, jedno je od ključnih pitanja koje ćemo razmotriti na ovom skupu.

Cilj nam je putem predavanja, radionica i rasprava istražiti višestruke aspekte suvremenih izazova - od društvenih promjena uzrokovanih migracijama, preko digitalne transformacije, pa sve do pitanja inkluzivnosti i održivosti. Ovaj je skup prilika da zajednički osmislimo nove modele rada s publikom, razmijenimo iskustva i ideje te se pripremimo za budućnost koja je već pred nama.

Stoga vas pozivam da aktivno sudjelujete u raspravama, podijelite svoja znanja i postavite pitanja koja su od važnosti za našu zajednicu. Vjerujemo da će ovaj skup obogatiti naš rad i pomoći nam da bolje odgovorimo na izazove sadašnjosti, s pogledom prema budućnosti.

Još jednom, dobrodošli u Karlovac i želimo vam uspješan i inspirativan skup!

Organizacijski odbor 13. skupa

Riječ domaćina

Dobrodošli u Karlovac, drage kolegice i dragi kolege! Zadovoljstvo mi je pozdraviti vas na prvom stručnom skupu muzealaca ikada održanom u našem gradu. Smatram to priznanjem Muzejima grada Karlovca na dosadašnjem radu koji je prepoznalo Hrvatsko muzejsko društvo odnosno njegova sekcija za pedagogiju.

Trinaesti skup muzejskih pedagoga odvija se u godini u kojoj naš muzej obilježava 120 godina od svoga osnutka, kada se obnavlja njegova matična zgrada u karlovačkoj Zvijezdi i kada se osmišljava novi stalni postav – onaj prijašnji datirao je iz, čini se daleke, 1990. Pogotovo nas ovo zadnje potiče da itekako budemo svjesni svojega okruženja.

U Karlovcu je mnogo toga novoga, kako na muzejskoj, tako i na kulturnoj sceni općenito. Nemamo više samo konvencionalne, „stare“ ustanove u kulturi koje definiraju obzor baštine. U njihovu susjedstvu, ili čak i kao njihovi ogranci, iznikli su interpretacijski i *experience* centri te akvarij, a i kinoprikazivaštvo se odvija uz dodatne atribute multimedijiskog centra. Bitne teme naše baštine – živi svijet rijeka, fortifikacijska baština te velikani znanosti i književnosti – sada imaju svoje vlastite adrese u kulturnom prostoru našega grada. Taj je prostor daleko hibridniji i dinamičniji nego ikada prije. Mnogo su jasnije izražena očekivanja o ulozi kulture u razvoju grada, kako lokalne zajednice, tako i turizma.

Istovremeno, među nama su i neki novopridošli stanovnici (prema neslužbenim podacima, dosežu i do 10% populacije) pristigli iz dalekih zemalja, različita kulturnog podrijetla. Kako im se obratiti? Što muzej može ponuditi u smislu integracije?

Umjetna inteligencija već sada nudi prijevod na nepalski i filipinski jezik, a čini se da će biti sve prisutnija u različitim kulturnim i muzejskim praksama. Ne sjećam se da sam u zadnje vrijeme dulje razgovarao s kime od muzealaca ili umjetnika, a da se AI nije pojavila kao tema. Tako obećavajuća, tako zastrašujuća...

Držim da svi mi, bez obzira na specifičnosti vlastitih sredina, postavljamo slična pitanja. Na ovom skupu pozabavit ćemo se nekima od njih, možda se i približiti odgovorima.

Dopustite da ovdje zahvalim našim muzealcima, kolegici Matei Galetić i

kolegi Karlu Mandiću na artikulaciji tema i organizaciji skupa. Također, velika hvala Glazbenoj školi koja ugošćuje ovaj skup pod svojim krovom, javnoj ustanovi Aquatika, Experience centru Nikola Tesla, kinu i multimedijском centru Edison te Turističkoj zajednici grada Karlovca – svi oni obogaćuju vaš boravak u Karlovcu. I na kraju, ali ne manje važno, hvala Ministarstvu kulture i medija RH, Gradu Zagrebu i Gradu Karlovcu na pokroviteljstvu.

Bitno je da naša strukovna zajednica ostane i nadalje otvorena za suradnju i spremna za izazove.

Igor Čulig, ravnatelj Muzeja grada Karlovca

Program 13. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem

SRIJEDA, 25.09.2024.

Glazbena škola Karlovac, Trg bana Petra Zrinskog 13, Karlovac

16:00 – 17:00	REGISTRACIJA SUDIONIKA
17:00 – 17:30	SVEČANO OTVORENJE SKUPA
17:30 – 18:00	I. POZIVNO PREDAVANJE - Igor Salopek, dr. med., voditelj Integrativnog centra mentalnog zdravlja: Susret mentalnog zdravlja i umjetnosti
~ 18:00	POSTERSKA IZLAGANJA ~
18:10 – 18:20	Karlo Mandić, Muzeji grada Karlovca: Živa knjižnica
18:20 – 18:30	Marija Sabolić, Muzej grada Zagreba: Muzejska noćna avantura - komercijaliziranje muzejskih sadržaja i privlačenje nove publike
18:30 – 18:40	Tanja Ban, Etnografski muzej Split: Tradicijske igre iz muzejskog dvorišta
18:40 – 18:50	Barbara Crnbori, Muzej grada Umaga / <i>Museo civico di Umago</i> : U digitalnom naručju
18:50 – 19:00	Ana Sudarević, Osnovna škola Dubovac; Matea Galetić, Muzeji grada Karlovca i Ivana Sudarević, Veleučilište u Karlovcu: Proširena stvarnost i 3D virtualne izložbe uz alat Artsteps - novi modeli rada s publikom
19:00 – 19:10	Lada Laura, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika: Muzejski i knjižnični bonton
19:10 – 19:20	Petra Šparica, <i>Moneterra</i> – Muzej novca Hrvatske narodne banke: Otključaj znanje o novcu
19:20 – 19:30	Ivana Gorički Flegar, Muzej suvremene umjetnosti: MSU – Mama je mama!
19:30 – 19:40	Lana Bede, Muzeji grada Karlovca: Zabava ispod krova: ususret novom stalnom postavu Gradskog muzeja Karlovac
19:40 – 19:50	DISKUSIJA
20:00 – 21:00	PIĆE DOBRODOŠLICE I DRUŽENJE SUDIONIKA SKUPA U ORGANIZACIJI DOMAĆINA

ČETVRTAK, 26.09.2024.

Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj

8:30	POLAZAK AUTOBUSA ISPRED HOTELA EUROPA, Banija 161, Karlovac
8:40	POLAZAK AUTOBUSA ISPRED HOTELA CARLSTADT, Ambroza Vranyczanya 1, Karlovac
9:00 – 9:15	REGISTRACIJA SUDIONIKA
9:15 – 9:45	II. POZIVNO PREDAVANJE - Laura Orlić, Mladen Barešić i Mate Marić (<i>Artist Company</i>): <i>My Museum Experience</i> – Kako pristupiti razvoju muzejske publike?
~ 9:45	USMENA IZLAGANJA 1. sesija ~
9:45 – 10:00	Mirjana Margetić, Etnografski muzej Istre / <i>Museo etnografico dell'Istria</i> : Staro, sadašnje i novo - izazovi u radu s publikom
10:00 – 10:15	Krešimir Martinović, Muzej vučedolske kulture: Nove tehnologije u svojstvu muzejske pedagogije na primjeru Muzeja vučedolske kulture
10:15 – 10:30	Lucija Sekula, Narodni muzej Zadar: Prepreke do digitalne sadašnjosti
10:30 – 10:45	Dubravka Tullio, Prirodoslovni muzej Dubrovnik: Muzej danas i sada – između prošlosti i budućnosti
10:45 – 11:00	DISKUSIJA
11:00 – 11:30	PAUZA ZA KAVU
~ 11:30	USMENA IZLAGANJA 2. sesija ~
11:30 – 11:45	Luka Donadini, Arheološki muzej u Splitu: Edukacija u muzeju predočena u brojevima: Pregled djelatnosti na području RH u 2023. godini
11:45 – 12:00	Toni Bilić, Gradski muzej Makarska: Edukativni program u Gradskom muzeju Makarska
12:00 – 12:15	Antonija Škrtić, Muzeji grada Karlovca: Edukativni programi uz likovne izložbe Muzeja grada Karlovca u Galeriji „Vjekoslav Karas“
12:15 – 12:30	Anja Brabec Žeravica, Gradski muzej Virovitica: Teksture šume
12:30 – 12:45	Ivana Dražić i Koraljka Alavanja, Narodni muzej Zadar: Muzejska videoigra Ifigenija
12:45 – 13:00	DISKUSIJA

13:00 – 14:00	PAUZA ZA RUČAK U ORGANIZACIJI DOMAĆINA SKUPA
~ 14:15	USMENA IZLAGANJA 3. sesija ~
14:15 – 14:30	Anđela Vrca i Daria Domazet, Muzej Cetinske krajine – Sinj: Projekt Delmati – snaga zajedništva; Epsko putovanje jednog naroda, prošlost u digitalnom dobu
14:30 – 14:45	Ivana Golob Mihić, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka i Josipa Verbanac, Muzej grada Rijeke: Nove priče o Benčiću – put do održivog projekta
14:45 – 15:00	Iris Marinović, Muzeji Ivana Meštrovića: Meštrović sagledan nekim drugim očima
15:00 – 15:15	Ines Virč, Muzej Međimurja Čakovec: Razvoj muzejske publike – edukativne i popularne aktivnosti u MMČ-u
15:15 – 15:30	Jelena Roboz, Hrvatski povijesni muzej: AI u kontekstu muzejske edukacije – da ili ne
15:30 – 15:45	DISKUSIJA
15:45 – 16:45	OBILAZAK MUZEJA DOMOVINSKOG RATA KARLOVAC – TURANJ UZ STRUČNO VODSTVO
17:00	ZAJEDNIČKI POVRATAK U HOTELE AUTOBUSOM

POSJET KINU EDISON U VEČERNJIM SATIMA U ORGANIZACIJI DOMAĆINA SKUPA

PETAK, 27.09.2024.

Stari grad Dubovac

8:30	POLAZAK AUTOBUSA ISPRED HOTELA EUROPA, Banija 161, Karlovac
8:40	POLAZAK AUTOBUSA ISPRED HOTELA CARLSTADT, Ambroza Vranyczanya 1, Karlovac
9:00 – 9:30	III. POZIVNO PREDAVANJE – Martina Vičić Omković, prof., Gimnazija Karlovac: Poučavanje temeljem predmeta u nastavi
~ 9:30	USMENA IZLAGANJA 4. sesija ~
9:30 – 9:45	Željka Sušić, Tiflološki muzej: Muzejski sadržaj kao alat za učenje jezika: primjer Tiflološkog muzeja
9:45 – 10:00	Štefan Krapše, EDUCA izobraževanje Nova Gorica (Slovenija): Putujuća muzejska konferencija – dinamičan obrazovni izazov za muzejske pedagoge
10:00 – 10:15	Ana Škegro, Muzej suvremene umjetnosti: Umjetnost otpora: istraživanje i edukacija o antifašističkim (umjetničkim) praksama kroz <i>sukreativan</i> pristup
10:15 – 10:30	Petra Šolčić, Muzeji Hrvatskog zagorja: Galerija Antuna Augustinčića – Edukativni program za učenike smjera pomoćni proizvođač keramike
10:30 – 10:45	Marijan Bogatić, Gradski muzej Sisak: Osmijeh i razvoj fine motorike kao <i>lingua franca</i> muzejskih kreativnih radionica
10:45 – 11:00	DISKUSIJA
11:00 – 11:30	PAUZA ZA KAVU
~ 11:30	USMENA IZLAGANJA 5. sesija ~
11:30 – 11:45	Danko Dujmović, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci: Narativi i diskursi u prezentiranju hrvatske kulture – jesmo li spremni za inkluzivnost?
11:45 – 12:00	Karmen Čelica Vlahutin, OŠ dr. Mate Demarina Medulin: Rad s djecom s teškoćama u razvoju u muzejima
12:00 – 12:15	Renata Filčić, Muzej suvremene umjetnosti: Muzej kao točka sastajanja
12:15 – 12:30	Anastazija Petrović i Silvia Vrsalović, Etnografski muzej: Etnografski muzej – mjesto susreta kultura

12:30 – 12:45	Anita Hodak, Prirodoslovni muzej Rijeka; Željka Modrić Surina, Prirodoslovni muzej Rijeka i Maja Ogrizović, Udruga Filmaktiv: Muzej svima, baš svima! – zajednička gradnja inkluzivne zajednice
13:00 – 13:15	DISKUSIJA
13:15 – 13:30	PAUZA
13:30 – 14:30	RAZGLED STAROG GRADA DUBOVCA UZ STRUČNO VODSTVO
14:30	PAUZA ZA RUČAK (NIJE U ORGANIZACIJI SKUPA) I SLOBODNO VRIJEME
*14:30	POVRATAK U HOTELE ORGANIZIRANIM PRIJEVOZOM ZA ONE SUDIONIKE KOJI NE OSTAJU NA RUČKU NA STAROM GRADU DUBOVCU

GALERIJA „VJEKOSLAV KARAS“, Ljudevita Šestića 3, Karlovac

16:00 – 17:00	SASTANAK SEKOJE
17:00 – 18:00	OKRUGLI STOL „25 GODINA MUZEJSKE PEDAGOGIJE U HRVATSKOJ“
20:00	SVEČANA VEČERA U ORGANIZACIJI SKUPA U HOTELU KORANA SRAKOVČIĆ, Perivoj Josipa Vrbanića 8, Karlovac

SUBOTA, 28.09.2024

RAZGLED GRADA UZ PRATNJU DOMAĆINA SKUPA

10:00	SASTANAK ISPRED HOTELA CARLSTADT ŠETNJA KARLOVAČKOM ZVIJEZDOM: PROMENADA – TRG BANA JELAČIĆA – RUSKI PUT – KORANSKI MOST – AQUATIKA – NIKOLA TESLA EXPERIENCE CENTAR → ZAJEDNIČKI POVRATAK U ZVIJEZDU *po potrebi pauza za kavu u Aquatici (nije u organizaciji Skupa)
14:00	ZAVRŠETAK RAZGLEDA GRADA

Sažetci izlaganja

Igor Salopek

Opća bolnica Karlovac, Odjel za psihijatriju

Integrativni centar mentalnog zdravlja

Susret mentalnog zdravlja i umjetnosti

Povezanost umjetnosti i mentalnog zdravlja neupitna je i višeslojna. Od patografija nekih od najvećih umjetnika svih vremena i utjecaja psihopatologije na njihovu produkciju do mogućih pozitivnih učinaka umjetničkih djela na mentalno zdravlje pojedinaca i zajednice. Pritom specifičnu ulogu zauzima kreativno-stvaralački rad u okvirima radno-okupacijskih i psihoterapijskih intervencija u funkciji liječenja i osnaživanja osoba s iskustvom mentalnih poremećaja. S druge strane, muzejske i druge izložbene platforme pružaju izvrsnu mogućnost za njihovu destigmatizaciju i oporavak, pripremajući posebne programe ili ih uključujući u svoje redovne aktivnosti komplementarne modelu psihijatrije u zajednici. Na kraju, od osobite je važnosti istaknuti i moguće profesionalne rizike djelatnika u kulturi, naglašavajući aspekte očuvanja i unaprjeđenja mentalnog zdravlja.

Laura Orlić, Mladen Barešić i Mate Marić
Artivist Company

***My Museum Experience* – Kako pristupiti razvoju muzejske publike?**

Posjet muzeju može kod posjetitelja izazvati osjećaj preplavljenosti dojmovima zbog brojnosti izložaka. Nije rijetkost ni da prilikom obilaska muzeja posjetitelj zaluta ili pak zagubi svoju pratnju te mora znatan dio vremena provesti tražeći je. Isto tako, pokoji posjet muzeju može ostati upamćen kao nezanimljiv, nerazumljiv ili čak dosadan, kako djetetu, tako i odraslom posjetitelju. Neka od tih iskustava vjerojatno su svima poznata.

Izlaganje će predstaviti *My Museum Experience* kao rješenje tih i sličnih izazova i ponuditi odgovor na pitanje kako posjete muzejima učiniti zanimljivima i emocionalno bogatima.

Martina Vičić Ornković
 Gimnazija Karlovac

Poučavanje temeljem predmeta u nastavi

U izlaganju će biti predstavljena mogućnost uključivanja muzejskih eksponata Muzeja ratnog djetinjstva u Sarajevu u nastavu s ciljem senzibilizacije učenika za temu iskustava izbjeglištva, prognaništva i života djece u ratu. Poučavanje i učenje temeljeno na predmetima aktivno je i iskustveno učenje koje od učenika traži interakciju s umjetničkim djelima, artefaktima, arhivskim materijalima ili digitalnim prikazima predmeta. Razlozi izbora ove teme povezani su s aktualnom situacijom u kojoj učenici odrastaju. Oni se, naime, svojoj neposrednoj stvarnosti susreću s posljedicama ratova u vidu sve većeg broja izbjeglica iz ratom zahvaćenih područja, među kojima je i velik broj djece prema kojoj, pod utjecajem medija, mogu imati predrasude ili negativne stavove. Uz pomoć predmeta iz Muzeja ratnog djetinjstva i osobnog iskustva opisanog u priči koja se nalazi uz svaki predmet, učenici mogu razviti empatiju i razumijevanje za djecu koja su žrtve ratnih okolnosti.

Karlo Mandić
Muzeji grada Karlovca

Živa knjižnica

U suradnji s Gimnazijom Karlovac Muzeji grada Karlovca sudjelovali su u organizaciji programa „Živa knjižnica“. Cilj ove terenske nastave bio je integrirati književnost i stvarnost putem neposrednog iskustva i interaktivnog učenja. Program se sastojao od nekoliko dijelova. Učenici su imali priliku ugostiti Ivanu Bodrožić, autoricu romana Hotel Zagorje, koji su čitali kao lektirno djelo. Roman se bavi temom odrastanja u progonstvu i otvara mnoge društvene teme. Nakon književnog susreta učenici su sudjelovali u razgovoru sa šestero izbjeglica iz ratnih područja koji trenutno žive u Hrvatskoj. Metoda „žive knjižnice“ omogućila im je da čuju osobna iskustva izbjeglica, razvijajući pritom empatiju i razumijevanje. „Živa knjižnica“ koncept je u kojem pojedinci, često iz marginaliziranih skupina, postaju „žive knjige“ koje dijele svoja iskustva u dijalogu sa slušateljima. Na kraju je program završio vođenim razgledom Muzeja Domovinskog rata, što je pomoglo zaokružiti priču o ratnim zbivanjima i njihovim posljedicama. Učenicima je razgledanjem izloženih predmeta i slušanjem priča iz prve ruke omogućeno dublje razumijevanje ratnih događanja i njihova utjecaja na društvo.

Marija Sabolić
Muzej grada Zagreba

Muzejska noćna avantura – komercijaliziranje muzejskih sadržaja i privlačenje nove publike

Muzejska noćna avantura novi je program Muzeja grada Zagreba za djecu koji koristi muzejske resurse na drugačiji način. Koji su izazovi za djelatnike Muzeja, posebno za muzejskog pedagoga, koliko je muzej spreman na radikalne promjene u radu s posjetiteljima, pitanja su na koje će ovo izlaganje pokušati dati odgovor te predstaviti izazove i rješenja.

Tanja Ban
Etnografski muzej Split

Tradicijske igre iz muzejskog dvorišta

U travnju 2024. Etnografski muzej Split organizirao je akciju „Tradicijske igre iz muzejskog dvorišta“ kao jedinstvenu priliku za sve koji žele naučiti ponešto o starim igrama ili se prisjetiti pojedinih igara koje su bile neizostavnim dijelom djetinjstva brojnih generacija. Zbog velikog interesa akcija je postala novi edukativni dio programa Etnografskog muzeja Split koji se održava svaki tjedan u dvoru muzeja. Tijekom programa djecu se uči igrati *na laštik*, upoznaju se igre poput *zoge*, *trilje*, *na franje*, *crne marice*, *škatule batule*, *Papagalo ke ora že...* Male posjetitelje također se upoznaje s tehnikom izrade *kareta* te brojnim drugim igrama koje su u današnje vrijeme zaboravljene. Igre su odličan primjer fizičke aktivnosti koja je u suvremeno doba sve manje zastupljena kod djece i mladih, a njezino mjesto preuzimaju tehnologija i digitalna zabava. Cilj je ove akcije pokazati kako su prijašnje generacije provodile svoje slobodno vrijeme u igrama na otvorenom, poticati djecu na suradnju te razvijati njihovu maštu i kreativnost.

Barbara Crnobori
Muzej grada Umaga / Museo civico di Umago

U digitalnom naručju

Život u 21. stoljeću usko je povezan s umjetnom inteligencijom i digitalizacijom, stoga i muzeji moraju ići ukorak s vremenom, ali u tom procesu treba biti oprezan jer se muzeji uvelike razlikuju od mnogobrojnih interpretacijskih centara koji veći dio svoga sadržaja temelje na doživljaju. Pitanje je, uspijevaju li muzeji u tome?

Ana Sudarević, Osnovna škola Dubovac

Matea Galetić, Muzeji grada Karlovca

i

Ivana Sudarević, Veleučilište u Karlovcu

Proširena stvarnost i 3D virtualne izložbe uz alat Artsteps - novi modeli rada s publikom

Zahvaljujući tehnologiji proširene stvarnosti koja omogućuje oblikovanje virtualne izložbe, danas gotovo nema ograničenja da bilo tko, bilo kojim povodom i svrhom pripremi i izradi izložbu. Virtualna je izložba digitalni proizvod koji daje prikaz i interpretaciju digitalne zbirke te pruža bogat i sadržajan virtualni doživljaj (Šojat-Bikić, 2010.). Premda virtualna izložba posjetiteljima ne pruža iste senzorne doživljaje kao izložba u fizičkom prostoru, jer joj primarna svrha i nije umjetnički doživljaj, ima brojne prednosti koje ju čine učinkovitom i poželjnom u suvremenom sociokulturološkom kontekstu. Virtualne izložbe uz pomoć proširene stvarnosti postaju moćan alat za edukaciju, opismenjavanje i inkluzivnost pa se danas zbirke predmeta sve više prepoznaju kao zbirke znanja. Organizatori se mogu usredotočiti na iskustvo posjetitelja koristeći tehnologiju koja potiče interaktivnost pa korisnici aktivno sudjeluju putem multimedijalnih elemenata, zvučnih i videozapisa te interaktivnih opisa stvarajući na taj način personalizirano iskustvo. Prednost je virtualnih izložbi bolja dostupnost i pristupačnost, bez prostorno-vremenskih ograničenja, što pridonosi povećanju broja korisnika, a smanjenje operativnih troškova pridonosi ekološkoj održivosti. *Online* platforma Artsteps primjer je alata koji postupcima oblikovanja, stvaranja, istraživanja, sudjelovanja i dijeljenja integrira u sebi opisane odrednice virtualne izložbe. Ovaj jednostavan i velikim dijelom besplatan *online* alat omogućuje korisnicima da postave vlastite izložbe u vlastitom 3D prostoru. Artsteps nudi mogućnost izlaganja različitih vrsta građe i kombiniranja raznih medija u istom virtualnom prostoru kroz koji se korisnici slobodno i samostalno kreću uživajući u iskustvu inovativnog pristupa sadržajima. Također omogućuje izradu i arhiviranje digitalnih zbirki, kao i izložbi koje ostaju trajno dostupne

putem korisničkog računa. S druge strane, javno objavljene izložbe postaju trajno dostupne korisnicima, ali i baštinskim ustanovama koje isti sadržaj mogu dijeliti i tako intenzivirati međuinstitucionalnu suradnju. Ova digitalna platforma ne samo da poboljšava pristup kulturnim i edukativnim sadržajima, već promiče i inovativnost u prezentiranju i očuvanju kulturne baštine.

Lada Laura

Muzej hrvatskih arheoloških spomenika

Muzejski i knjižnični bonton

Muzealci vrlo dobro znaju što je u muzeju i knjižnici dopušteno, a što nije, no što je s posjetiteljima, pogotovo mladima? Kako u muzejima, tako i u knjižnicama, lako se može naići na situaciju koja će korisniku umanjiti uživanje u izložbi ili mu otežati mirno proučavanje knjižnične građe. Bez obzira na to je li riječ o organiziranim školskim posjetima ili individualnim dolascima, dva trominutna videa poslužiti će kao podsjetnik na pravila ponašanja u muzejima i knjižnicama.

Muzejski bonton i Knjižnični bonton dva su pantomimska videa s naglašenim elementima humora.

Rađeni prema ideji Lade Laure, više muzejske pedagoginje u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, ova dva videa namijenjena su (iako nisu ograničena) na mlade muzejske posjetitelje i korisnike knjižnica. Kao zamjena za uobičajena pisana pravila ponašanja u ovim kulturnim ustanovama, uvriježena muzejska pravila prezentirana su pomoću smiješnih, ali nažalost uglavnom istinitih prizora neprimjerenog ponašanja u muzeju i knjižnici*.

Realizirani su u suradnji s Umjetničkom akademijom u Splitu (UMAS), studentima 3. godine preddiplomskog i 1. godine diplomskog studija – Gluma.

*U ideji i realizaciji videa Knjižnični bonton sudjelovala je Silvana Matković, knjižnična tehničarka u Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu

Petra Šparica

Moneterra – Muzej novca Hrvatske narodne banke

Otključaj znanje o novcu

U lipnju 2024. svoja je vrata otvorila „zemlja novca“ *Moneterra* – Muzej novca Hrvatske narodne banke. Uz interaktivne izložke, videosadržaje, istraživanje, igre i povremene izložbe, posjetitelji se mogu na jednostavan, suvremen i poticajan način informirati o novcu, bankarstvu, osobnim financijama, monetarnoj politici te uloziti i zadaćama središnjih banaka.

Zanimanje građana za izravnu komunikaciju s HNB-om je veliko. Tijekom 2023. HNB je zabilježila 10.374 posjetitelja (učenika, studenata i ostalih zainteresiranih). Hrvatska narodna banka zbog sigurnosnih razloga nije mogla organizirati dodatne programe u svom prostoru, a muzeje novca / centre za posjetitelje – mjesta gdje se građani mogu, osim o financijama, informirati i o radu središnje banke, imaju gotovo sve središnje banke europa područja. Otvaranjem *Moneterra* olakšan im je pristup (edukativnim) programima središnje banke.

Kako bi se što uspješnije predstavio rad središnje banke, stalni izložbeni postav polazi od temeljnog koncepta novca, objašnjava razvoj novca i bankarstva, s posebnim naglaskom na novac na području Republike Hrvatske. Nakon toga obrađuju se ključne teme iz svijeta novca i financija – od inflacije i osobnih financija pa sve do financijskih kriza i načina na koji središnje banke mogu utjecati na njihovo ublažavanje. U listopadu 2024. prostor izložbe dodatno će se proširiti temama budućnosti financija, odnosno megatrendovima koji su pred nama: daljnjom digitalizacijom te geopolitičkim, klimatskim i demografskim promjenama.

Moneterra želi prije svega pokazati građanima da i oni mogu razumjeti ekonomiju i financije na temelju vlastitoga životnog iskustva iako se možda ne znaju izraziti jezikom ekonomske struke. Osim stalnog postava, u *Moneterra* će biti organiziran obrazovni program za posjetitelje različitih dobi i predznanja, kao i predavanja i tribine s aktualnim temama iz svijeta financija i srodnih područja.

Ivana Gorički Flegar
Muzej suvremene umjetnosti

MSU - Mama je mama!

U okviru dvaju programa MSU-a održane su radionice na kojima su sudjelovale majke i djeca, izbjeglice iz Ukrajine. Program se odvijao na tri jezika.

Specifičnost ovih radionica bila je uključivanje članica programa "Mama je mama!" koji provodi Udruga roditelja Korak po korak iz Zagreba, a glavna mu je zadaća promicanje prava djece i njihovih obitelji na dostojanstven život.

Lana Bede
Muzeji grada Karlovca

Zabava ispod krova: ususret novom stalnom postavu Gradskog muzeja Karlovac

Ususret obnovi zgrade i izradi preliminarne koncepcije novoga stalnog postava Gradskog muzeja Karlovac, izlaganje donosi idejni prijedlog sadržajnog uređenja prostora namijenjenog muzejskoj edukativnoj djelatnosti u baroknoj kuriji Frankopan-Zrinski u kojoj je Muzej smješten, u skladu sa suvremenim trendovima koji naglasak stavljaju na snažniju društvenu ulogu muzeja, veću pristupačnost i participaciju posjetitelja. Umjesto prenamijenjene nekadašnjeg izložbenog prostora na tavanu u administrativne urede, u izlaganju će se razmatrati preobrazba potkrovlja u dječje carstvo - živopisan i dinamičan višenamjenski edukativno-radioničko-izložbeni prostor posvećen djeci, u potpunosti otvoren za javnost.

Prostor potkrovlja može ponajprije funkcionirati kao igraonica s prilagođenim muzejskim sadržajima za djecu mlađe dobi, u kojoj bi se obrađivale teme vezane uz fundus, zavičajnu povijest i zaboravljene vještine. U tom slučaju može se opremiti posebno izrađenim namještajem i didaktičkim pomagalicama u obliku npr. vunastog mamuta, arheološkog nalazišta, tkalačkog stana, tiskare, gradske arhitekture, starih igara i dr. Nadalje, prostor se može oblikovati i kao mala kazališna scena za potrebe dramskog rada s djecom uz rekonstrukciju povijesnih kostima. Osim toga, moguće je urediti likovni laboratorij ili kućicu za čitanje opremljenu muzejskim publikacijama iz međuknjižnične razmjene, vodičima, knjigama, slikovnicama, bojankama, te društvenim igrama i raznim didaktičkim materijalom. Uređenjem čajne kuhinje u tavanskom prostoru otvara se mogućnost za održavanje tematskih povijesnih kulinarskih radionica, a vrt u atriju nudi jedinstven ambijent za održavanje aktivnosti na otvorenom i nastavak programskih aktivnosti posvećenih ekološkim temama.

Ovako koncipiran sadržaj prostora za muzejsku edukativnu djelatnost

istodobno ispunjava više ciljeva. Omogućuje nesmetan i kontinuiran razvoj stručnog pedagoškog rada, veću prepoznatljivost i poboljšanu pristupačnost Muzeja, fleksibilnost u korištenju za grupne i individualne korisnike, kao i za dopune i izmjene sadržaja u budućnosti. I ono najvažnije – pruža djeci i mladima poticajan i obogaćen okoliš s inspirativnim sadržajima koji će potaknuti njihovu prirodnu znatiželju, istraživanje i učenje kroz igru i uživanje, uz razvoj emocionalne inteligencije i socijalnih vještina.

Mirjana Margetić

Etnografski muzej Istre / *Museo etnografico dell'Istria*

Staro, sadašnje i novo – izazovi u radu s publikom

Unazad samo nekoliko godina vidljiv je ubrzani razvoj i primjena digitalne tehnologije, kako u svakodnevnom životu, tako i u poslovnom okruženju. Sve to utječe ne samo na način rada, već i na oblike komunikacije i načine prijenosa znanja. Ovo je posebno došlo do izražaja u pandemijsko, ali i postpandemijsko vrijeme kada se komunikacija odnosno interakcija muzeja i korisnika (posjetitelja) preselila na digitalne platforme i društvene mreže. U tim je situacijama bilo nužno brzo snalaženje u korištenju raznih alata te stjecanje dodatnih znanja i vještina iz tzv. IT područja. Nadalje, muzejske postavne i povremene izložbe danas je gotovo nemoguće zamisliti bez dodatnih digitalno-tehnoloških rješenja (videoprikazi, animacije, igre, QR kodovi). Sadržaji koji se prikazuju tim putem potrebno je prilagoditi današnjim generacijama koje su i najčešći konzumenti, iako se vrlo kratko zadržavaju u čitanju istih. Međutim, velik dio posjetitelja Etnografskog muzeja Istre (možda nešto više onih treće generacije) još uvijek daje prednost klasičnom načinu prezentacije, kontaktu s originalnim predmetima i interaktivnim programima koji podrazumijevaju kontakt s kustosima i muzejskim pedagozima, što najviše dolazi do izražaja na muzejskim radionicama ili predavanjima. Ipak, tehnološka sadašnjost je tu i sve je veća potreba za njezinom integracijom, kako u radu sa zbirkama, tako i u radu s posjetiteljima. Međutim, ne ide baš sve lagano. Javlja se potreba za dodatnom edukacijom muzejskih djelatnika, nabavkom opreme, nalaženjem sredstava za održavanje, pripremu i izradu digitalne strategije. Jesu li muzeji spremni za nove generacije? Da i ne. U izlaganju će biti riječ o tome te će se na primjerima prakse Etnografskog muzeja Istre usporediti reakcije posjetitelja unazad nekoliko godina s današnjima.

Krešimir Martinović
Muzej vučedolske kulture

Nove tehnologije u svojstvu muzejske pedagogije na primjeru Muzeja vučedolske kulture

Implementacijom tehnologija poput virtualne i proširene stvarnosti, kao i primjenom umjetne inteligencije, muzejima se otvaraju nove mogućnosti u suradnji s posjetiteljima. Navedene tehnologije pružaju potencijalno zanimljivije iskustvo koje posjetitelji mogu dobiti u muzejskom okruženju, odnosno njihov je posjet u značajnoj mjeri interaktivan, pristupačan, ali i edukativan. Nadalje, primjenom novih tehnologija muzeji se prilagođavaju suvremenim potrebama publike, posebice mlađim generacijama koje su upoznate s novim oblicima digitalne interakcije. Korištenje umjetne inteligencije u svakodnevnom radu s muzejskim posjetiteljima omogućuje dinamično, prilagodljivo i bogato iskustvo za sve uzraste, istodobno čineći muzeje relevantnima i privlačnima u digitalnom dobu. Muzej vučedolske kulture na svojoj web-stranici, kao i društvenim mrežama, nudi brojne edukativne i zabavne sadržaje koji su povezani s nekim oblikom novih tehnologija. Osim mogućnosti virtualnog obilaska muzeja, kao i korištenja proširene stvarnosti u izložbama, Muzej vučedolske kulture gotovo svakodnevno koristi umjetnu inteligenciju u svojim objavama na društvenim mrežama. Također, Muzej primjenjuje umjetnu inteligenciju u svojim pedagoško-andragoškim radionicama, a najnovija pedagoška radionica „Umjetna inteligencija i Vučedol“ otkriva velik interes kod mlađe populacije za nova iskustva prilikom posjeta Muzeju.

Lucija Sekula
Narodni muzej Zadar

Prepreke do digitalne sadašnjosti

Pojmovi kao što su digitalizacija, umjetna inteligencija, proširena i virtualna stvarnost dio su svakodnevice prilikom kreiranja muzejskih programa. Iako su muzejski djelatnici upoznati s idejom digitalizacije i načinima njezine provedbe, postavlja se pitanje što učiniti kada ideje o digitalizaciji naiđu na prepreke pri samoj realizaciji? Problem se rijetko javlja u fazi osmišljavanja primjene digitalne tehnologije u edukativnim programima, ali postaje evidentan kada treba osigurati financijska sredstva za realizaciju neke kreativne ideje. Prije same implementacije digitalnih sadržaja potrebno je u Narodnom muzeju Zadar riješiti „stare“ tehnološke probleme kao što su o(ne)mogućen pristup osobama s invaliditetom svim izložbenim prostorima, prilagodba sadržaja izložbi osobama s invaliditetom, financijska potpora za ostvarivanje idejnih programa i dr. U radu će se usporediti projekti koji su ostali na razini ideje zbog nedostatka financijske potpore s projektima koji su upravo zahvaljujući potpori uspješno ostvareni. Također, ukazat će se na problem obnove zgrada predviđenih za muzejsku djelatnost i „rješenje“ pristupa osobama s invaliditetom svim prostorima u kojima se programi odvijaju. Spomenute zgrade obnovljene su EU fondovima. Unatoč suvremenom izgledu dijele iste probleme s neobnovljenim muzejskim prostorima. Ideja o digitalnim suvremenim programima i dalje je aktivna, programi se planiraju i prijavljuju, no njihova je realizacija u ovom trenutku neizvjesna i teško je reći što donosi budućnost.

Dubravka Tullio

Prirodoslovni muzej Dubrovnik

Muzej danas i sada – između prošlosti i budućnosti

Muzejska sadašnjost nalazi se na razmeđu digitalnog, inovativnog, suvremenog i tradicionalnog, materijalnog, konzekventnog načina tumačenja, čuvanja i oblikovanja sadržaja vezanih za kulturnu i prirodnu baštinu. Sve dostupnijim brzim informacijama i korištenjem umjetne inteligencije muzejska pedagogija susreće se s izazovima sadašnjice. Svakodnevno se postavlja pitanje kako osmisliti zabavan, edukativan i inovativan sadržaj korištenjem neke suvremene metode kako bi se privuklo djecu i publiku mlađe generacije. S druge strane, možda bi bolja opcija bila ponuditi im odmor od ekrana i razvijati njihove motoričke vještine putem klasičnih kreativno-edukativnih radionica u muzejskim prostorima. U radu će biti predstavljeni različiti oblici suradnje s odgojno-obrazovnim ustanovama, udrugama i drugim institucijama kao primjeri dobre prakse i inkluzivnosti zajednice u pedagošku djelatnost muzeja.

Luka Donadini

Arheoški muzej u Splitu

Edukacija u muzeju predložena u brojevima: Pregled djelatnosti na području RH u 2023. godini

Cilj je ovoga izlaganja prikazati različite vidove edukativne djelatnosti koja se provodila u muzejima na području RH tijekom 2023. godine. Opis djelatnosti predstavljen je na temelju rezultata upitnika „Edukacija u muzeju – Pregled odgojno-obrazovne djelatnosti muzeja na području RH“. Upitnik je poslan na adrese 143 muzejske ustanove, a informacije o organizaciji, provedbi i rezultatima edukativne djelatnosti poslalo je njih 84. Prikupljeni podatci donose kvantitativne i kvalitativne odrednice ustanova i osoba koje obavljaju dotičnu djelatnost, a ukazuju i na oblike provedenih aktivnosti te na broj i vrstu sudionika. Naposljetku, upitnik pruža uvid u stavove djelatnika u pogledu podrške koju dobivaju od kolega i ravnatelja ili voditelja ustanove te o potrebi unaprjeđivanja edukativne djelatnosti i pripadajućeg znanja.

Toni Bilić
 Gradski muzej Makarska

Edukativni program u Gradskom muzeju Makarska

Od srpnja 2023. godine Gradska galerija Antun Gojak i Gradski muzej Makarska spojeni su u jednu ustanovu - Gradski muzej Makarska. U okviru izlaganja bit će predstavljen kratak pregled edukativnog programa novonastale ustanove, uključujući održane radionice, njihov sadržaj, sudionike i evaluaciju.

Antonija Škrtić
 Muzeji grada Karlovca

Edukativni programi uz likovne izložbe Muzeja grada Karlovca u Galeriji "Vjekoslav Karas"

Izlaganjem će se predstaviti pedagoška praksa realizirana u okviru izložbi likovne umjetnosti Gradskog muzeja Karlovac / Muzeja grada Karlovca u Galeriji "Vjekoslav Karas" od 2013. do 2023. godine. Govorit će se o izazovima u realizaciji programa, važnosti suradnje s nastavnicima, ciljevima i rezultatima odabranih likovnih i kreativnih radionica te o konceptu i valorizaciji radnih listića za učenike srednjih škola.

Anja Brabec Žeravica
 Gradski muzej Virovitica

Teksture šume

Na ovom će predavanju ukratko biti predstavljena tema edukativne radionice realizirane tijekom svibnja ove godine u okviru edukativne manifestacije EMA. Radionica se temeljila na grafičkoj tehnici slijepog tiska te će se u predavanju obrazložiti korištena likovna tehnika i razlog zbog kojega je tema izabrana u sklopu krovne STE(A)M teme, a predavanje će biti popraćeno *Power Point* prezentacijom.

Ivana Dražić i Koraljka Alavanja
 Narodni muzej Zadar

Muzejska videoigra Ifigenija

Narodni muzej Zadar objavio je 2023. godine u sklopu Erasmus+ projekta „Next-Museum“ videoigru Ifigenija čija je zadaća prezentirati i popularizirati građu Muzeja. Riječ je o igri koja igrače stavlja u poziciju istraživanja stalne izložbe „Šest salonskih priča“ (Povijesni ambijenti Narodnog muzeja Zadar) te pronalaženja tragova i rješavanja zagonetki kako bi se otkrio konačni misterij, a sve to uz pomoć virtualnog pomagača (s kojim se *chata* putem mobitela). Igra Ifigenija inspirirana je fizičkom igrom Agent NMZ koja se već godinama provodi u okviru edukativne djelatnosti Muzeja. Na ovaj je način Muzej transformirao tradicionalnu grupnu igru u individualno interaktivno iskustvo i odgovorio na nove zahtjeve upravo one publike koja je za NMZ predstavljala „teže dohvatljivu“ skupinu, a to su djeca u dobi od 11 do 15 godina, no otvorena je i pogodna za posjetitelje svih dobni skupina. Sama videoigra dostupna je *online* i *in situ*, a osim individualnog igranja pogodna je i za korištenje u nastavi, pripremu za posjet muzeju ili evaluaciju nakon samoga posjeta. Igre mogu biti iznimno važan alat u poučavanju i prenošenju informacija, ali i stvaranju zajednica, što se pokazalo i u praksi Narodnog muzeja. Ifigenija je nastala kao dio procesa digitalizacije koji je na velika vrata ušao u muzejski svijet tijekom pandemije COVID-19. Digitalizacija je u muzejima započela i ranije, no nedavni događaji primorali su cijelu muzejsku struku da obrati veću pozornost na njezin utjecaj u razvoju muzeja budućnosti. Izlaganje će se fokusirati na videoigru kao oblik digitalizacije koji je postao sastavnim dijelom prezentiranja muzejske građe i privlačenja nove publike. U radu će biti izloženi svi koraci koji su bili učinjeni u postupku kreiranja i objavljivanja videoigre Ifigenija.

Daria Domazet i Anđela Vrca
Muzej Cetinske krajine – Sinj

Projekt „Delmati – snaga zajedništva“ Epsko putovanje jednog naroda, prošlost u digitalnom dobu

Projekt „Delmati – snaga zajedništva“ nastao je u suradnji 13 muzejskih ustanova iz Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine te Sveučilišta u Mostaru. Projekt s izložbom i popratnim programom educira o minulim vremenima i oblikovanju identiteta koji je neupitno vezan za krajobraz u kojem se živi i čije se karakteristike prenose generacijama. Izložba je višeslojna, na jednom mjestu okuplja i interpretira delmatsku ostavštinu različitih muzejskih ustanova i to iz dviju država te prikazuje iznimnu važnost međunarodne suradnje muzeja. Koncept izlaganja predstavlja spoj staroga i novoga, arheologije i digitalnog doba, koji je posebno vidljiv u korištenju raznih vizualnih rješenja poput interaktivne karte delmatskoga prostora s prikazanim gradinskim naseljima i 3D modelima istih te simulacije virtualne stvarnosti koja nudi poseban doživljaj života delmatskog čovjeka.

Ivana Golob Mihić, Muzej moderne i suvremene umjetnosti Rijeka
i
Josipa Verbanac, Muzej grada Rijeke

„Nove priče o Benčiću“ – put do održivog projekta

Projekt „Nove priče o Benčiću“ ujedinio je tri institucije: Muzej moderne i suvremene umjetnosti (nositelj projekta), Muzej grada Rijeke i Gradsku knjižnicu Rijeka s Udrugom za neformalno kulturno-umjetničko obrazovanje VMB u osmišljavanju strukturiranog, povezanog i održivog programa za osnovne i srednje škole. Temeljem uspješnog EPK programa Udruge VMB i MMSU „Priča o Benčiću“ krenulo se u zajedničko razvijanje radioničkog programa koji će biti inovativan, interaktivan i edukativan, ali ujedno i primjenjiv te održiv za izvođenje i po završetku projekta. Djelatnici koji su od samog početka uključeni u projekt istraživali su potrebe pojedinačnih institucija i korisnika te ih objedinjavali i uspoređivali kako bi se što bolje formulirao okvir projekta. U drugoj fazi projekta uključena je stručna suradnica Dajana Rosatti, profesorica likovne kulture iz Prve riječke hrvatske gimnazije (PRHG), kako bi se radionice što uspješnije uskladile s nacionalnim kurikulumom. Tom su prilikom utvrđeni i kriteriji vrednovanja usvojenosti ishoda za učenike koji sudjeluju u radionicama. U okviru ovoga projekta osmišljene su tri dodatne radionice: „Priča o MMSU“, „Priča o MGR“, „Priča o GKR“, a sve tri namijenjene su srednjoškolskom uzrastu. Izrađen je vizualni identitet paketa radionica, uključujući i program edukativnih radionica „Priča o Benčiću“, namijenjen osnovnoškolskom uzrastu. Nakon pripreme potrebnih materijala provedene su pilot-radionice s učenicima PRHG i OŠ Podmurvice. Projekt je dobitnik nagrade Hrvatskog muzejskog društva za najbolji pedagoško – edukacijski program u 2022. godini. Sve se radionice i dalje provode te su dio stalne ponude institucija. Konkretno, u Muzeju grada Rijeke to je jedina radionica za organizirane grupe srednjoškolaca te predstavlja pravi primjer održivog projekta.

Iris Marinović

Muzeji Ivana Meštrovića – Galerija Meštrović

Meštrović sagledan nekim drugim očima

Je li ljudski faktor to što umjetnost čini umjetnošću? Osim početne intencije stvaranja nekog umjetničkog djela, umjetnik u kreativan stvaralački proces ulaže svoju inteligenciju, emociju i dušu. Može li umjetna inteligencija u svome procesu stvaranja tj. procesu strojnog učenja od početnog prikupljanja podataka, preko određivanja motiva i generiranja značajki do samoga stvaranja proizvesti remek-djelo? Dosada se umjetnost uvijek promatrala kao interakcija umjetnika s prirodom/okolišem, kao ljudska aktivnost koja uključuje kreativni ili maštoviti talent, nužnu razinu tehničke vještine, ljepote, konceptualne ideje te emocionalne moći. Umjetna inteligencija može naizgled uključiti gotovo sve te elemente, ali ne i emociju. Promatrajući Meštrovićevo stvaralaštvo, njegova remek-djela nastala su potaknuta upravo događajima iz njegova vlastitog života te emocionalnih previranja koja su iz toga proizašla. U ovom će se tekstu nadalje analizirati dosadašnji pokušaji raznih umjetnika da Meštrovića i njegovu umjetnost percipiraju drugim očima, očima strojeva.

Ines Virč

Muzej Međimurja Čakovec

Razvoj muzejske publike – edukativne i popularne aktivnosti u MMČ-u

Muzej Međimurja Čakovec 2024. povodom 70. obljetnice svoga osnivanja u slavljeničkom duhu provodi novi program „Popularna predavanja petkom u MMČ-u“ te ciklus edukativnih i kreativnih radionica s nositeljima vještina. Dogovoreno je ukupno 10 predavanja i 10 edukativno-kreativnih radionica.

Jelena Roboz
Hrvatski povijesni muzej

AI u kontekstu muzejske edukacije – da ili ne

Muzejska edukacija danas se nalazi na razmeđu tradicionalnih i inovativnih tehnoloških metoda, no što one donose i koje od njih odabrati za rad s novim generacijama posjetitelja? Koje izazove donose budućnost i (pre) brzo promjenjiva sadašnjost i kako muzealci mogu pratiti tempo koji im se nameće? Izlaganje će ponuditi barem djelomičan odgovor na postavljena pitanja kao i zaključak što se gubi, a što dobiva primjenom novih tehnologija u muzejskoj edukaciji.

Željka Sušić
Tiflološki muzej

Muzejski sadržaj kao alat za učenje jezika: primjer Tiflološkog muzeja

Strani državljani u Hrvatsku dolaze iz različitih socio-kulturnih sredina koje se značajno razlikuju od kulture zemlje u koju su stigli. Jedan od važnijih zadataka za uključivanje u novu zajednicu je ovladati hrvatskim jezikom, a to je moguće na različite načine. U suradnji s Croaticumom – Centrom za hrvatski kao drugi i strani jezik, koji je dio Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, izrađena je e-publikacija / radna bilježnica s nastavnim jedinicama obrađenima u okviru terenske nastave Croaticuma održane u Tiflološkom muzeju. E-publikacija „Učiti jezik je lako, u muzeju saznaj kako“ na primjeru Tiflološkog muzeja pokazuje kako je učenje jezika u prirodnom okruženju iznimno korisno i uspješno. Isto tako, ova publikacija predstavlja važan iskorak prema društveno korisnom učenju i učenju jezika u prirodnom okruženju te donosi tekstove za uvježbavanje pojmova tematski povezanih s izlošcima Tiflološkog muzeja. Pokazuje također da je muzejsko okruženje pogodno za provođenje strukturiranih nastavnih satova učenja jezika, a uz zadovoljenje svih potrebnih metodičkih zadataka. Muzej, kao mjesto drugačije od učionice, uz primjenu neformalnog načina učenja potiče motiviranost, a svi obrazovni ciljevi (teme, gramatička, leksička razina) usvajaju se uz pomoć muzejskih sadržaja. Time muzej postaje platforma na kojoj je moguće i nadograditi znanje tijekom većeg broja nastavnih sati. Publikacija donosi tekstove za uvježbavanje pojmova tematski povezanih s izlošcima Tiflološkog muzeja, a tematske jedinice uključuju osjetila vida, sluha, njuha, dodira i okusa, orijentaciju u prostoru, Brailleovo pismo te jezična i stilska obilježja polaznih tekstova. Građa je raspoređena na tri razine prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike: početnu ili A2 razinu namijenjenu početnicima, srednju ili B1 i B2 razinu te naprednu ili B2+ i C1 razinu.

Štefan Krapše

EDUCA izobraževanje Nova Gorica (Slovenija)

Putujuća muzejska konferencija – dinamičan obrazovni izazov za muzejske pedagoge

EDUCA je u posljednjih 7 godina redovito organizirala međunarodne konferencije „Škola & muzeji“ koje su bile izuzetno dobro prihvaćene. Jedan od zaključaka izvedenih na temelju tih konferencija jest da muzejski pedagozi i kustosi, kao i učitelji iz cijele jugoistočne Europe, premalo poznaju ugledne muzejske ustanove iz Slovenije, Hrvatske i Srbije. Iz tog je razloga osmišljena stručna ekskurzija ili „putujuća konferencija“ u okviru koje se planira:

- obići 10 vrhunskih hrvatskih i srpskih muzeja odnosno galerija
- obići 2 inovativne gradske knjižnice s naglaskom na njihovoj suradnji s muzejima
- predstaviti rad muzejskog knjižničara odnosno održati prezentaciju aktivnosti Društva muzejskih bibliotekara Srbije
- predstaviti rad muzejskog Etnološkog društva Srbije
- održati 2 sjajne predstave takozvanog „muzejskog teatra“
- aktivno pratiti kratka stručna muzejska predavanja i videoprezentacije tijekom vožnje autobusom i u samim muzejima
- razgovarati s muzejskim kustosima i drugim stručnjacima
- razgovarati s priznatim psihologom o kreativnosti u muzejima
- u sve navedene aktivnosti uključiti lokalna hrvatska i srpska kulturna i eno/gastronomska iskustva.

ŠTO SVE OMOGUĆUJE SUDJELOVANJE NA „PUTUJUĆOJ KONFERENCIJI“?

1. stručno usavršavanje
2. interaktivno obrazovanje „na terenu“

3. sudjelovanje u dinamičnim formatima muzejskih odnosno knjižničnih prezentacija
4. sudjelovanje u raznim tematskim događanjima muzeja i knjižnica
5. uvid u primjere dobre prakse raznih muzeja i knjižnica
6. izmjenjivanje iskustava i primjera dobre prakse
7. otkrivanje novih ideja i inovativnih pristupa
8. međusobno povezivanje i uspostavljanje suradnje tijekom cjelodnevnih službenih i večernjih neslužbenih događanja
9. inspiraciju i motivaciju za daljnji rad u vlastitom okruženju
10. etno/kulturno iskustvo.

Riječ je o pokušaju „dinamizacije“ stručnog obrazovanja na nekonvencionalan i inovativan način. Umjesto tradicionalnih predavanja, „putujuća konferencija“ nudi više interaktivnih i raznovrsnih obrazovnih formata kojima je cilj zadržati pažnju sudionika i poticati ih na aktivno sudjelovanje. Kao što je u muzejima naglasak na učenju kroz igru u autentičnom okruženju, tako i „putujuću konferenciju“ treba shvatiti kao stručno usavršavanje na razigran, neformalan i dinamičan način.

Ana Škegro

Muzej suvremene umjetnosti

Umjetnost otpora: istraživanje i edukacija o antifašističkim (umjetničkim) praksama kroz *sukreativan* pristup

Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu (MSU) tijekom 2024. i 2025. godine sudjeluje u međunarodnom projektu „Umjetnost otpora“ (*The Arts of Resistance* – TAoR), koji povezuje područja umjetničkog istraživanja, političkog i kulturnog obrazovanja mladih s kulturom sjećanja. Projekt su pokrenuli Ruth Anderwald i Leonhard Grond iz umjetničke organizacije HASENHERZ, a uz MSU u projektu sudjeluju Sveučilište primijenjenih umjetnosti u Beču te Umjetničko sveučilište u Braunschweigu. Cilj projekta jest otkriti poveznice između povijesnih, kulturnih, društvenih, političkih i fizičkih ekologija otpora fašizmu putem *sukreativnog* pristupa. Takav pristup obuhvaća aktivno istraživanje povijesti, umjetničke radionice i razgovore sa stručnjacima, međunarodnu razmjenu mladih te umjetnost u javnom prostoru predstavljenu u suradnji sa školama i Umjetničkim sveučilištem u Braunschweigu, izložbu u MSU u Zagrebu i završnu publikaciju. Projekt je sufinanciran programom EU Kreativna Europa.

Projekt se oslanja na iskustva prethodnog pilot-projekta pod imenom „Umjetnost djeluje! Kultura otpora i oslobođenja u Europi“ (*Art Works! European Culture of Resistance and Liberation*) koji su organizirali Fundacija wannseeFORUM Berlin i organizacija HASENHERZ s partnerima MSU Zagreb, Muzejom moderne i suvremene umjetnosti Museion Bolzano i Centrom za suvremenu povijest Melk Memorial. Projekt je trajao od siječnja do prosinca 2020. godine te je ostvaren uz potporu programa EU Erasmus+.

Petra Šoltić

Muzeji Hrvatskog zagorja – Galerija Antuna Augustinčića

Edukativni program za učenike smjera pomoćni proizvođač keramike

Galerija Antuna Augustinčića već drugu godinu zaredom surađuje sa Srednjom školom Bedekovčina, ugošćujući na trodnevnom edukativnom programu učenike koji pohađaju dvogodišnji smjer pomoćni proizvođač keramike. Riječ je o djeci i mladima koji se školuju prema Posebnom nastavnom programu za učenike s teškoćama u razvoju. Edukativni program započeo je vođenim obilaskom Galerije i Studija Galerije Antuna Augustinčića. Nakon toga održano je posebno prilagođeno interaktivno izlaganje o povijesti umjetnosti, od Egipta, Grčke, Rima, romaničke i renesansne umjetnosti pa do moderne arhitekture i kiparstva. Uključeno je također i izlaganje o zanimljivoj povijesti hrvatske keramike 20. stoljeća, od Hinka Juhna do Jugokeramike ili kasnije Inkeri. Uz navedeno, dosadašnje trodnevne radionice uključivale su i praktični rad modeliranja ljudske figure na kiparskim konstrukcijama. Zadatak svakog učenika bio je izraditi figuru po uzoru na samoga sebe. Cijeli je program posebno osmišljen i prilagođen učenicima upravo ovoga obrazovnog profila.

Marijan Bogatić
 Gradski muzej Sisak

Osmijeh i razvoj fine motorike kao *lingua franca* muzejskih kreativnih radionica

Vjerojatno ne postoji muzejski pedagog koji nije osmijehom, grimasom, zvukom ili pokretom uspio doprijeti i do najzahtjevnijih korisnika. Prilagođavanje i prevođenje stručne terminologije u djeci razumljive pojmove postiže se uglavnom različitim oblicima neverbalne komunikacije te je na taj način moguće prevladati jezične barijere i raditi s korisnicima kojima hrvatski jezik nije materinski. Migranti, prognanici i izbjeglice redoviti su posjetitelji muzejskih radionica i tu se ne ističe razlika između jednih i drugih, već se potiče povezivanje i zajednički stvaralački rad.

Danko Dujmović
 Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Narativi i diskursi u prezentiranju hrvatske kulture – jesmo li spremni za inkluzivnost?

Upravljanje kolektivnom memorijom i konstruiranje nacionalnog identiteta može otvoriti brojna kontroverzna pitanja, primjerice, tko to upravlja našom memorijom, kakvima se kao zajednica prikazujemo (pred samima sobom i pred drugima), koje elemente ističemo, koje teme prešućujemo, što je od toga istina, možemo li se suočiti s drugačijim interpretacijama vlastite prošlosti itd. Velik dio današnjega hrvatskog nacionalnog identiteta temelji se na nastojanjima homogeniziranja društva iz sredine 19. stoljeća i posljedica je tadašnjih konkretnih povijesnih okolnosti. Izlaganje donosi nekoliko primjera iz prakse koji ukazuju na potrebu preispitivanja naslijeđene kolektivne memorije te se ujedno otvara pitanje jesmo li kao društvo spremni mijenjati usađenu sliku o sebi samima i kolektivnoj memoriji pristupiti inkluzivnije. O odgovoru na navedeno ovisi i zaključak pitanja u naslovu Skupa – jesmo li spremni na društvene promjene koje se događaju sada i ovdje, a podrazumijevaju stvaranje otvorenog i inkluzivnog društva koje cijeni i poštuje različite identitete.

Karmen Čelica Vlahutin
OŠ dr. Mate Demarina Medulin

Rad s djecom s teškoćama u razvoju u muzejima

Tijekom povijesti muzeji su smatrani mjestima koja nisu dostupna svakome. Povijesne, političke i socioekonomske promjene uzrokovale su i društvene promjene, koje su dovele do različitih potreba i zahtjeva društva. Navedene su se promjene odrazile i na razvoj muzeja te na njegovu ulogu u društvu. U novije vrijeme sve je veći naglasak na interakciji muzeja i posjetitelja te na sudjelovanju posjetitelja u muzejskim aktivnostima. Danas muzej sve više posjećuju djeca koja se smatraju jednom od važnijih skupina posjetitelja, a edukativni program muzeja namijenjen je i marginaliziranim skupinama poput osoba s invaliditetom te djeci s teškoćama u razvoju. Korištenjem univerzalnog dizajna omogućio bi se razvoj inkluzivnog muzeja koji bi postao mjesto učenja i okupljanja. Cilj je ovoga rada doći do saznanja sudjeluju li djeca s teškoćama u razvoju u muzejskim aktivnostima, na koji način te koji ispitani muzeji u Istri provode aktivnosti prilagođene upravo toj skupini. Velik broj muzeja u Istri prepoznaje važnost inkluzivnog pristupa te svojim različitim programima uspijeva u svoj rad uključiti djecu s teškoćama u razvoju, no još je uvijek znatan broj muzeja koji bi na tome trebali dodatno raditi. Valja ipak naglasiti da svijest o potrebi osmišljavanja posebnih programa prilagođenih marginaliziranim skupinama postoji te da zbog toga muzeji u Istri surađuju s udrugama, školama, stručnim suradnicima i ostalim institucijama kako bi se postigao optimalan ishod, a to predstavlja važan iskorak za same muzeje i za društvenu zajednicu općenito.

Renata Filčić
Muzej suvremene umjetnosti

Muzej kao točka sastajanja

Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu golemo je zdanje od 16 200 četvornih metara unutarnjeg prostora i gotovo isto toliko vanjskog prostora. Njegov južni plato postao je tijekom pandemije važna društvena točka koja pruža sigurnu, nesmetanu igru i dokolicu na otvorenom prostoru. Međutim, manjak muzejskih aktivnosti iščitao je i kao manjak interesa Muzeja za komunikaciju s okolinom. U okviru projekta „Točka sastajanja“, čiji je cilj bio uključiti lokalnu zajednicu u kulturnu i umjetničku praksu Muzeja suvremene umjetnosti, pozvani su građani da izraze vlastito mišljenje i stavove o Muzeju i njegovu platou. Organizirane su šetnje Novim Zagrebom uz antropološki, geografski, povijesni i arhitektonski pristup životu u kvartu, proveden je dramsko-medijacijski program, fotografske akcije, napravljene su intervencije na platou...a sve potaknuto *modusom operandijem* omiljenoga zagrebačkog fotografa Toše Dabca. U partnerstvu s Institutom za etnologiju i folkloristiku te Institutom za povijest umjetnosti, u suradnji sa studentima Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Klubom mladih MSU-a te lokalnom zajednicom ovo istraživanje i presjek stanja prezentirani su u studenom 2021. izložbom „Točka sastajanja: Tošo Dabac“. Time je zacrtan smjer za projekt realiziran godinu kasnije: 2022. raspisan je natječaj za umjetničku intervenciju na muzejskom platou. U osmišljavanju kriterija te u konačnom izboru rada „Promatrač“ autora Marine Brletić i Srđana Laterze sudjelovala je grupa Zagrepčana koji su već otprije uključeni u projekt, a tada su i formalno okupljeni pod nazivom Prijatelji MSU-a, program koji djeluje do danas. Integriranjem publike u projekte MSU-a dokinut je ustaljeni odnos Muzeja i publike koja više nije samo pasivni konzument, već i jedan od aktera projekta od samog početka. Plato MSU-a tako postaje točka sastajanja za Muzej i publiku, a muzejska institucija zajednički poligon za iskušavanje novih rješenja i mjesto društvenih zbivanja.

Anastazija Petrović i Silvia Vrsalović
Etnografski muzej

Etnografski muzej – mjesto susreta kultura

Etnografski muzej čuva vrlo vrijednu zbirku predmeta iz cijeloga svijeta koja predstavlja polazište za različite interkulturalne programe koji promiču toleranciju i pridonose otvorenosti muzeja. Početkom srpnja 2024. postav izvaneuropskih kultura zatvorio je svoja vrata nakon 52 godine. Unatoč svojevrsnoj zastarjelosti ovaj je postav bio temelj mnogim edukativnim programima koji su poticali upoznavanje svjetskih kultura, podizanje svijesti o drugima i drugačijima te promišljanja o teškom nasljeđu. Krajem ove godine otvara se izložba „Putnici“, koja će na nov i suvremen način predstaviti ovu zbirku. Izložba će otvoriti aktualne teme poput dekolonizacije, repatrijacije i migracija što predstavlja velik izazov, ne samo u kontekstu koncepta izložbe, već i u osmišljavanju edukativnih programa. S obzirom na velik broj novopridošlih stanovnika Zagreba te primjetan porast netolerancije prema različitostima, novi edukativni programi nastojat će promicati kulturnu raznolikost i toleranciju te osvijestiti javnost o aktualnim društvenim problemima. Isto tako, planira se u novoosmišljene programe uključiti što više pripadnika osjetljivih skupina posjetitelja, posebice imigranata.

Anita Hodak, Prirodoslovni muzej Rijeka
Željka Modrić Surina, Prirodoslovni muzej Rijeka
i
Maja Ogrizović, Udruga Filmaktiv

Muzej svima, baš svima! – zajednička gradnja inkluzivne zajednice

„Muzej svima“ program je izgrađen u suradnji s projektom „Kultura svima“ udruge Filmaktiv, uz koordinaciju Maje Ogrizović, voditeljice inkluzivnih programa i u suradnji s Inkluzivnim kulturnim vijećem mladih. Kulturni život često je aktivan i uzbudljiv, a ipak se pojedinim društvenim skupinama, odnosno njihovim pripadnicima, čini nedostupan. Nije sasvim jasno što je uzrok tome kad kultura nedvojbeno obogaćuje duh i spaja ljude. Cilj je ovoga programa promicati inkluzivnu kulturnu praksu te učiniti kulturu dostupnom svima i svakome. U stvaranju programa naglasak je trenutno na prijevodu na hrvatski znakovni jezik koji će biti dostupan gluhim i nagluhim osobama. Iako prostor muzeja još uvijek nije potpuno prilagođen osobama s teškoćama u kretanju, vidljivi su značajni pomaci i na tom području. Stalno se nadopunjuju programi za djecu s teškoćama u razvoju i za osobe s invaliditetom. Nadalje, program vodi brigu o klasnoj i ekonomskoj inkluziji (kultura bi trebala biti za svačiji džep), zatim o spolnoj i rodnoj inkluziji („drame“ oko spolnosti postoje i u svijetu prirode, gdje su još raznolikije i neobičnije) te naposljetku i o dobnoj inkluziji (iako su djeca najbrojnija publika, poželjni su posjetitelji od 0 do 100 godina). Stvaraju se interdisciplinarni programi koji objedinjuju edukativne radionice, opuštene muzejske druženja, interpretacijske šetnje uz razgovor o istraživanjima, otkrićima i raznim drugim zanimljivostima. Neki su od *tips&tricks* iz programa „Kultura svima“ za brzu inkluzivizaciju: istraživati, raspravljati, učiti, analizirati, potruditi se i pronalaziti optimalna rješenja za stvaranje inkluzivne i solidarne zajednice.

MUZEJI GRADA KARLOVCA

Muzej se kao organizacija razvijao kroz pripajanje Galerije slika (1954.), otad Galerijskog odjela, te kroz razvoj Kulturno-povijesnog, Povijesnog, Etnografskog, Arheološkog, Prirodoslovnog odjela i Odjela suvremene povijesti od stvaranja RH. Muzejska praksa, koja se odvija na lokacijama Gradskog muzeja na Strossmayerovu trgu, Galerije „Vjekoslav Karas” u Novom centru, Muzeja Domovinskog rata na Turnju te Staroga grada Dubovca, s vremenom je prerasla u sustav četiriju ustrojbenih jedinica koje od 2021. čine Muzeje grada Karlovca.

GRADSKI MUZEJ KARLOVAC

Strossmayerov trg 7, 47 000 Karlovac

Muzej je privremeno zatvoren zbog obnove

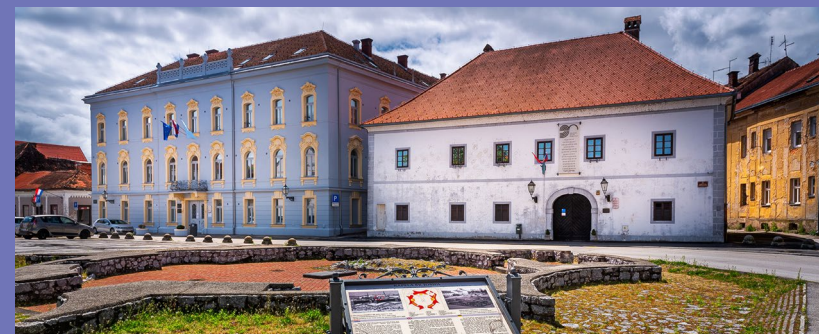
Kulturna i prirodna baština u renesansnoj Zvijezdi

Od 1953. godine historijat najstarije karlovačke palače i historijat Gradskog muzeja teku zajedno. Naime, te je godine Muzej, osnovan 1904. godine, započeo s radom u palači koju je oko 1631. godine dao sagraditi karlovački general Vuk Krsto Frankopan. U burnom 20. stoljeću nije bilo lako postići kontinuirani razvoj Muzeja. Apel za osnivanje Muzeja objavljen je u Svjetlu koje uređuje Dušan Lopašić, a kada je Gradsko poglavarstvo 1904. godine donijelo osnivačku odluku, pratila su je tek skromna proračunska sredstva za razvoj te nove ustanove. Ipak se u fondusu Muzeja i danas čuvaju dvije slike Vjekoslava Karasa i prvi bicikl s karlovačkih ulica, „kostotresac” Petra Lukšića, donirani u sklopu prikupljanja koje provodi Muzealni odbor osnovan 1911. godine.

Interes za Muzej sporadičan je sve do pedesetih godina 20. stoljeća. Zanimljivo je da je 1952. godine, kad pod naslovom Muzeji i arhivi u Hrvatskoj na poticaj Izvršnog vijeća Sabora RH izlazi prvi popis takvih ustanova, u Karlovcu zaposlena profesorica Ivana Vrbanić kao prva stručna djelatnica, također i osoba presudna za uvažavanje „rodoslovlja” iz 1904. godine. Stara barokna palača u susjedstvu gradske vijećnice prepoznata je kao najbolji gradski locus za muzejsku djelatnost.

U memoriju te palače ubraja se vjenčanje Katarine Frankopan i Petra Zrinskog 1641. godine, stanovanje karlovačkoga generala Ivana Josipa Herbersteina koji je nakon 1671. godine provodio konfiskaciju imanja njihovih obitelji, posjed grofa Stjepana Patačića, vojna pa civilna uprava.

Gradski muzej Karlovac je 1. prosinca 2022. godine zatvorio svoja vrata za javnost zbog izvođenja radova konstruktivne obnove. Po završetku konstruktivne obnove zgrade muzeja planira se uređenje unutrašnjeg prostora i postavljanje novog stalnog postava za koji je već započeta izrada muzeološke koncepcije.

STARI GRAD Dubovac

Zagrad-Gaj 5, 47 000 Karlovac

Radno vrijeme:

Od 1. lipnja do 30. rujna:

Od 1. listopada do 31. svibnja:

UTO – NED 10.00 – 20.00 sati

UTO – NED 10.00 – 18.00 sati

Ponedjeljkom i državnim praznicima: zatvoreno

Svjedok vjekova povrh Karlovca

Na 185 m nadmorske visine povrh Karlovca stoji stari grad koji povijesni spisi spominju od 14. stoljeća, a s čije se branič-kule pruža pogled na teritorij dvaju povijesnih carstava, Habsburškog i Osmanskog, danas triju suverenih država, Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Tim teritorijem protječu četiri rijeke koje prolaze i kroz Karlovac, utvrđeni renesansni grad u obliku zvijezde sa šest krakova.

Stari grad Dubovac jedan je od najljepših i najbolje sačuvanih spomenika feudalnog graditeljstva Hrvatske, najstariji karlovački spomenik i zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske.

Od 15. do 16. stoljeća bio je u vlasništvu najpoznatijih hrvatskih plemićkih obitelji – Frankopana i Zrinskih.

MUZEJ DOMOVINSKOG RATA KARLOVAC – TURANJ

Turanj 2, 47 000 Karlovac

Radno vrijeme:

Stalni postav i povremene izložbe:

UTO – PET 8.00 – 20.00 sati

SUB / NED 10.00 – 20.00 sati

Ponedjeljkom i državnim praznicima: zatvoreno

Suvremena povijest na vratima Grada

Grad Karlovac i njegovi branitelji u Domovinskom ratu trpjeli su žestoke napade te su bili jedan od ključeva obrane hrvatskog teritorija i stvaranja neovisne Republike Hrvatske. Karlovac, grad-tvrđava u obliku zvijezde, oduvijek je bio nezaobilazna točka priče o europskoj i hrvatskoj povijesti. Jedinstveni Muzej Domovinskog rata Karlovac – Turanj ispričat će vam priču o neustrašivosti hrvatskih branitelja i neosvojivosti grada na četiri rijeke.

Muzej se prostire na povijesnom prostoru i zaštićenom kulturnom dobru RH pod nazivom Križanić-Turanj, na površini većoj od 13 000 kvadratnih metara.

Stalna muzejska izložba „Karlovac 1991. – 1995.“ prezentirana je na suvremen i interaktivan način, a sadrži više od 400 originalnih predmeta, više od 3 sata multimedijskog sadržaja, videoprezentacija, animacija i filmova u kojima posjetitelji samostalno otkrivaju i istražuju suvremenu hrvatsku povijest.

U vanjskom prostoru muzeja, kao integralni dio izložbe, prezentirana su 23 eksponata krupne borbene tehnike s naglaskom na one iz domaćih radionica.

Muzej sadrži i Spomen-sobu poginulim karlovačkim braniteljima Domovinskog rata, višenamjensku dvoranu, knjižnicu i suvenirnicu.

GALERIJA VJEKOSLAV KARAS

Ljudevita Šestića 3, 47000 Karlovac

Radno vrijeme:

Od 1. rujna do 1. srpnja:

UTO / ČET 8.00 – 16.00 sati

SRI / PET 8.00 – 19.00 sati

SUB 10.00 – 16.00 sati

NED 10.00 – 12.00 sati

Od 1. srpnja do 1. rujna:

UTO / PET 8.00 – 16.00 sati

SUB 10.00 – 16.00 sati

NED 10.00 – 12.00 sati

Ponedjeljkom i državnim praznicima: zatvoreno

Suvremena umjetnost u Novom centru

Galerija „Vjekoslav Karas“ smještena je u karlovačkom Novom centru, u neposrednoj blizini Gradske knjižnice „Ivan Goran Kovačić“ i Državnog arhiva. Autor idejnog projekta zgrade Galerije jest karlovački arhitekt Želimir Žagar, a autor glavnog projekta arhitekt Stanko Kočevar. Gradnja je započela 1975. godine, a godinu dana kasnije, zgrada je svečano otvorena.

Izložbeni prostor smješten je na prvom katu Galerije i jedan je od najatraktivnijih i najopremljenijih izložbenih prostora u Karlovcu. Centralni prostor razvedenog pravilnog ritma istaka i niša s jedne strane pruža preglednost, čistoću i osjećaj monumentalnosti, a s druge strane pruža fleksibilnost do potpune neprepoznatljivosti ako je takav zahtjev likovnog postava izložbe.

U Galeriji „Vjekoslav Karas“ izmjenjuju se likovne i muzejske izložbe koje posjetiteljima pružaju muzejsko-galerijski doživljaj vrijedan pamćenja. Izložbena djelatnost vezana uz suvremenu likovnu umjetnost problematizira i vrednuje suvremenu karlovačku te prati i prezentira nacionalnu umjetničku scenu.

HRVATSKO MUZEJSKO DRUŠTVO
Sekcija za muzejsku pedagogiju
i kulturnu akciju

Hrvatsko
muzejsko društvo
Croatian Museum
Association

